

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken Junius 9-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Spanyol Ország.

A' mint az Anglia országí levelektart-
ják, egy hirdetményt tétett közönséges-
sé 7-ik Ferdinand Spanyol Országí király,
mellyben azok okok számláltatnak elő, a'
mellyek Eő kir. Felségét a' szövetséges Feje-
delmeknek társaságokba való beállítására bir-
tákvala. Ezt a' hirdetményt Spanyol minis-
ter Cevalloz írta alá. Május 5-ikén min-
den Frantzia országgal való egyességet meg-
tiltott a' nevezett király, ellenben a' maga
ministerjeinek megparantsolta, hogy min-
denik a' maga osztályában hivatal szerint
való tudósításokat adjon ki a' Frantzia
országí történetekről, hogy annál fogva
Napoleon tzimborás-társainak megtámadáso-
kat, és eltsábittásokat elkerülhessék.

A' mult Május holnap 8-ikán hat Ge-
nerálisok nevezettek ki, a' kik a' Spa-
nyol országí 60,000 főből álló armádát ko-
mandirozzák; ugymint *Castannos, és Frei-
re* Generálisok *Cataloniában; Palafox* és
Giron Generálisok *Arragoniába; Anglo-
na* hertzeg, és *Gr. Odonel, Navarrában;*
Blake Joachim fő inzsinnörre, *Echevaria Ma-
nuel* a' Spanyol armádának fő gondviselő-
jévé tétettek. — A' mult Apr. 14-ikén az
inquisitionnak tömlőtztét latogatta meg a' ki-
rály, és annak hivatalos tisztjeit.

Német Ország.

Augsburgból Jun. 1-ő napját. Teg-
nap este, három fertálykor 9 órára, a' Fels.
Austriai Császár és Császárné Monachium-
ba való útazásokban szerentsésen hozzánk
érkeztek, és sok ágyúropogasokkal, 's
házasz harangzúzásokkal jöttek bé váro-
sunkba. Egész útazásokban, az ország ha-
tárától fogva, a' Bavariái Landwehristák,
avagy tartománybeli őrző seregek által ki-
sirtettek; a' lovas Landwehristáknak egy
tsapatja a' Friedbergi hidakig ment ezek-
nek az utazó Felségeknek eleibe, a' több
városi Landwehrista osztályok az útzákon
állottak fegyverben egészen a' királyi resi-
dentiáig, a' mellyben ő Cs. és Kir. Felsé-
gek háltak vala. Midőn ő Felségek a' fel-
jebb nevezett napon és órán városunkba
bээрkeztek volna, minden nevezetesebb
útzáink igen pompáson és fényesen kivoltak
világositva, egy szóval, az ide való
polgárság tellyes tehetsége szerént azon
igyekezett, hogy a' mi Fels. uralkodó fe-
jedelmünknek legnagyobb, 's legfelsége-
sebb szövetséges társát a' Fels. Austriai
Császárt, és Császárnét, méltóságokhoz il-
lendő képen fogadhassák, és tisztelhessék.
Ez a' két Fels. Vendég, kiknek látásához
és tiszteletekhez még eddig kevés szeren-
tsénk lehetett, a' Kir. residentiába szállot-
tak bé, a' melly előtt való parádépiatz az

abba lévő házakkal együtt igen szépen kivoltak világoztva; residentzia előtt egy lovas landwerosztály, és landwebrgranatírosok paradéztak. Eő Cs. Kir. Felsőgek a' Bavariai kir. hivatalviselő személyektől mélységes tisztelettel fogadtattak, és azoknak hajadon leányai nemzeti színű köntösökbe felöltözve azokra az utákra, a' mellyeken ő Felsőgek általmentek, illatozó virágokat szórtak ki. Minekutánna Eő Cs. és kir. Felsőgek a' királyi palotába szállottak volna, nagyon megköszönték azt, hogy olly nyájasan fogadtattak.

I. Sándor, Orosz Császár Eő Felsőge is, a' ki mai napon reggeli 4 óraker városunkba szerentsésen meg érkezett, a' már felljebb nevezett katonaosztályoknak sorain által a' kir. residentziába szállott bé, de csak addig méltóztatott közöttünk mulatni, míg a' posta lovak felváltattak. Ma reggel 7 óraker az idevaló főhivatalos személyek a' királyi lakhelybe ismét öszvegyültek, és az idevaló landwerosztályokkal egyetemben, tábori muzsika szó alatt a' városnak azon kapu előtt, a' mellyen Eő Felsőgek innen kiutaztak, paradéba állottak. — Reggeli 8 óraker utaztak el tőlünk ő Cs. és Kir. Felsőgek azon örvendező kiáltozások és ágyúropogások, 's harangzúgások közt, a' mellyekkel hozzáuk bejónni méltóztatnak. Elfelejtethetlen leszen az Augsburgi lakosoknak ez a' nap, mellyben szerentséjek volt az ő uralkodó fejedelmeknek legfelségesebb szövetséges társát magok közt látni és tisztelni. — A' mi igen tudóshazánkfijának, és igen híres tsillagvisgáló tudósnak Stark Corrector- és Canonicus Urnak is szerentséje volt ő Cs. és Ap. kir. Felsőgeket különös audientzián megtisztelni, és mind a' két Felsőgtől igen kegyelmessen fogadtattak.

Olasz Ország.

A' Pármai hertzegeben, melly a' mint sokszor megmondottuk, *Mária Louisa* volt Frantzia Császárnénak, és az ő kedves fíjának rendeltetett örökségül, kö-

vetkezendő tikkelyekből álló dekretum tétetett közönségessé: 1-ör. Minden idegen ember köteles leszen ezt a' hertzegeget 14 napok alatt ezen dekretumnak közönségesen való kihirdetése után elhagyni. — 2-ör Minden idegen köteles leszen 10 nap alatt magát a' maga előljáró hivatalánál, a' mellynél t. i. fel volt jegyvezve, jelenteni; 's azután egy certifikatummal meghitelesíteni, a' mellynek hátulsó részén mi a' valóságos passust fel fogjuk írni — 3-ör mind azok idegeneknek fognak tartattatni, a' kik ebben a' tartományokban nem születettek, vagy a' kik 1812-ik esztendő után itten telepedtek be, vagy a' kik legalább annak előtte polgári just nem nyertek. — 4-er Mind azok, a' kik Jánuarus 1-ső napján 1814-dik esztendőben valamely fekvő jószágokat birtak, ugy azok a' kereskedők is, a' kik valamely fekvő jószágot birtanak vala 1813-ik esztendőben, engedelmet kérhetnek az ezen tartományban ideigóráig való megmaradásra. Még azok a' személyek is, a' kiknek feleségeik és gyermekeik az ide való Státusokban fekvő jószágokat bírnak, azoknak valóságos birtokosainak tartatnak. — 5-ör Azok, a' kik a' földmiveléssel foglalatoskodnak, hasonlóképen kivétetődnek a' kiköltözéstől — 6-ör Ennek a' dekretumnak végre való hajtására minden polgári és hadi hivatalosok kötelesek. *Költ Pármában, a' Ministeriumnak palotájában, Május 10-ik napján, 1815.*

Magawly.

A' mult Május 17-ik napján az egytült *Lombardiai 's Velentzei* országnak Constitutiója kiadatott 's közönségessé tétetett, mellynek előljáró része következendőképen szöll: A' mi ugymond, feltételünk abban áll, hogy külömbkülömbféle rendből és rangból való férfiakból álló Collegiumok állittassanak fel, a' nemzet kívánságának. és szükségének bételleyesítésére: arra való nézve mi ezen országot *territorio milanese*, és *territorio venetora* osztattak fel,

egyszersmind mindenik territorium mellé egy *centralis congregatiót* rendeltünk, mellynek egyike *Majlandba*, a' másika pedig *Velenczében* fog lenni. E' mellett minden tartomány fővárosában egy *provincialis Congregatio* leszen. Ennek a' miakartunknak tökéletességre való vitele végett, azt végzettük: 1-ör Hogy a' Centralis Congregatiók nemes és nemtelen birtokotokból álljanak. 2-ör A' Városoknak képviselőiből 3-ör Minden tartományból egy nemes, és egy nemtelen birtokos küldtessen a' gyűlésbe — 3-ör és 4-er Hogy valakinek a' gyűlésbe való bemenetelre jussa legyen, szükség a' birtokotoknak az egyesült Lombardiai és Velentzei polgári jussal bírni; és négy ezer skudit érő fekvő jószágot bírni, harmintz esztendőnek lenni. — Ebből a' jusból kirekesztetnek minden Státus tisztviselői, a' papok, és azok, a' kik az ő jószágaiknak jóvedelmeket elfetsérlik, a' kik az egyesült Lombardiai's Velentzei országban megszenvedett vallásban nintsenek, a' kik valamely főben járó vétek miatt törvényszék eleibe idéztettek — A' Congregatióba való bemenetelre szükség, hogy a' királyi Városoknak képviselői az egyesült Lombardiai's Velentzei jussal, és 4000 Skudit érő fekvő jószággal birjanak, hogy fabrikák vagy kereskedések legyen, hogy maradandó lakosok legyenek azon városban a' mellyben letelepednek, hogy 30 esztendőn fellyül valók legyenek — Kiszorítottanak a' bankrotirosok, és azok a' tisztviselők, a' kik a' gyülekezeti szolgálatjában vannak 's a' t.

Továbbá a' Corporatiók következő módon fogják hivataljokat viselni: A' közönségek tanácsosai, a' törvénynek rendi szerint nemes és nemtelen tagokból fognak állani. — A' jegyző könyvekben szükségképen emlékezni kell arról, hogy a' fenn nevezett lakadályoknak semmi helyek nintsen 's a' t.

B e t s.

II. Azoknak a' személyeknek lajstroma,

a' kik ő Cs. és Ap. Királyi Felségétől ezüst polgári érdemkeresztet nyertének: ugmint Báró *Andlau*; Gr. *Auersperg August*, kormányzóbeli tanácsos az *Enns* folyóvizen fellyül való tartománynak; Gr. *Auersperg Rajmund*, kormányzóbeli tanácsos és kerületbeli kapitány; *Auen* Tyrolisi kormányzó. titoknok; Báró *Bartenstiu* A. Austriai státusbeli követ; *Adelsbachi Bauer Ventzel*, Prágai Physicus; Báró *Baum* Cs. kir. tanácsos; *Baumgarten János Mihály*, A. Austriai építésre ügyelő director; *Bedekovich* Status és Conf. Tanácsos; *Bernberg Antal* kerületbeli kapitány az *Emsen* fellyül való tartományban; Báró *Binder Ferentz*, Leitmeritzi kerületbeli kapitány; nemes *Bohm* Cseh országai kormányzó tanácsosa; Gr. *Bombelles Lajos*; *Borges* Prágában a' Zsidóvárosnak Physicusa; ns. *Braun*; *Breidl Károly* a' Pilseni kerületnek kapitánya; Báró *Bretfeld* tartománybeli tanácsos Cseh országban; *Euinl* János, tábori kerületbeli kapitány; Báró *Ceschi* kerületbeli kapitány; Gr. *Kotek* Triesti kerületbeli kapitány; Gr. *Consolati Filep*; *Czech Antal* kerületbeli kapitány; *Dam Thadé* a' Saazeri kerületbeli 2-dik kommissarius; *Donhammer Antal Edward* Cseh országai gubernialis Concipista; *Dordí Ferdinand*; *Drosdik* Cs. kir. Udvari tanácsos; B. *Dyka* kolomli kerületbeli kapitány; *Ehrenberg* gubernialis tanácsos a' Gratzi Gubernimnál; ns. *Erlen* Königsgratzi kerületbeli kapitány; B. *Escherich* kerületbeli kapitány; Hg. *Eszterházy Pál*, Cs. kir. kamarás ur; *Faendrich Adalbert* Scheclai Apátor; *Fassang* a' Prágai Erseki Semináriumnak Rectora; *Feyertag Antal* a' Prágai Univerzitásnak Syndicusa; *Floret* Cs. kir. tanácsos; *Friebel József* Neuschlosi Director; *Füllist Claudius* Cs. kir. tanácsos; B. *Geistern* az egyesült Austriai és Cseh országai Cancellariának V. Cancellarius; *Genotte* Spanyol országai Agens; ns. *Genz* udv. tanácsos; *Gielge Ignatz* Lambachi kerületbeli kommissarius; Ge-

Jalasen Sándor, Cs. kir. Üdv. titoknok; ns. *Goldammer* tartománybeli Al-kamarás Chehországhban; *Graifenek* Carlsruhi Agens; *Grestl János Mihály* kerületbeli kapitány a Budweisi kerület *Hafertl* Antal Birtokos Ur; *Hardl* kormányzszékbeli tanácsos; *Hauer Leopold* a Tyrolisi kormányzszéknél tanácsos; *B. Hess* Silésiai fő-törvényszékbeli tanácsos; *Hoch József*, kormányzszékbeli tanácsos, és Lintzi Politzey-Director; *Horodysti Leopold* Galliciai birtokos Ur, *Rhubi* Müncheni Agens; *Gr. Hrzan* a Millieschauti uradalomnak Cseh országban birtokosa; *B. Hiegel* Frankfurtban Minister; *Hurdalek* Lajtmeritzi Prépost; *Jakóba József*, kerületbeli kapitány; *Báró Jurits* kormányzszékbeli tanácsos Grätzben. (Végét a' jövő postanapon)

Frantzia Ország.

Ennek az országnak határaitól jött telegraphicus tudósítások szerint a' Fr. armádának legnagyobb része, melly egy időtől fogva a' Valenciennesi környéken táborozott és három colonnéból, 's minden colonné 16,000 emberből állott, a' *Maubeaugeti* környékre marsirozni parantsoltatott. Mi oka légyen ennek a' hirtelen való készületnek, senki sem tudhatja bizonyosan.

Az északi osztálynak Prefektusa egy levelet küldött a' kormányzszékbeli tisztviselőkhöz, mellyből kitetszik, hogy ők az ellenségnek oda való beütésétől nagyon félnek, 's erre való nézve minden közönséges hivatalbeli személyek kötelesek a' szabados seregekhez magokat kaptcsolni, a' legközelebb fekvő erősségekbe menni, és ha a' szükség kívánja, fegyveres kézzel védelmezni hazájokat.

Gr. Lobau Frantzia Gen. Lt. és Cs. Adjutans, a' ki a' Fr. armádának 6-ik korpusát és katonaosztályát kommandirozza, következő napi parantsolatot tétetett közönséges: „A' Lillei Grófnak, az az 18-ik Lajosnak agensei, és tsábitó Commissariusai a' Fr. armádát zavarodásba ejteni igyekeztek. A' város utzáin a' közönséges

piatzokon, és a' kaszárniáknak szomszédságában apró nyomtatott és írott tzédulákat szórtakki, és hogy a' Politzianak kezébe ne essenek, az utzáknak minden szegeletire ilyen tzédulákat ragasztottak ki. Ezt pedig azért művelték, hogy a' fegyvert viselő embereket eltsábitthassák, 's velek hamis híreket közölhessenek.

Lehetetlen, hogy a' fő Generális az ő kormánya alatt lévő katonaságról tsak azt is gondolhassa, hogy ezeket a' hamis híreket a' emigransok és külföldiek műveljék, a' kiknek ugyan egyenlő gondolkodásmódjuk van. Mellyekre nézve azon kell igyekezni, hogy a' mi ellenségünknek spionnjait feltalálhassuk, és ha nyomokba akadunk, meg kell őket fogni, és a' hadi törvényszék kezébe adni. Ezt kívánja a' becsület és az armádának akarata. Minden Generálisok, és Corpusoknak Commendansai kötelesek lesznek az ő alattok lévő Cantonnirungokban különös és erre tzélzó oktatásokat, 's parantsolatokat közönségesé tenni, hogy e' szerint mind azok, a' kik ehhez hasonló tsábitó leveleket árúlnak, vagy a' kik a' hadiseregeket eltántoritani igyekeznek, avagy a' kik a' hadi fenytéket ótsárolni, és még gyengíteni kívánják, 's anuál fogva a' fegyvert viselő embereket támadásra, vagy engedlenségre ingerlik, avagy tsak azért igyekeznek a' fegyveres seregekhez közellíteni, hogy azokkal hazug híreket közöljenek, legottan arestáltassanak le, 's adattassanak a' hadi törvényszék kezébe. — Ezt a' nagy parantsolatot egy más után három napon a' seregek előtt el kell olvasni.

Jegyzés. A' Londoni Admiralitás avagy tengeri dolgokra ügyelő tanács olly hírt vett a' Frantzia kikötőhelyekből, hogy az egész *Vendei* osztály támadásban van.

A' múlt Májusnak 2-dik felében sok küldöttek és választó férfiak mentek Párisba mind a' tartományokból mind az armádától, hogy a' választó gyűlésben jelenlehessenek. Párisban a' Május mezéjén azon

gyűlés végett egy nagy amphiteatrum készítettett, a több apróbb gyűléseknek számokra 36 szalák építettnek azon város környékén. Valamint amabban, ugy ezekben is a választó kollegiumok a Constitutziónak aktáit megfogják vizsgálni, és azoknak bévételek, vagy hénemvételek felől tanátskozni, és voksolni. A mint hirtelik, e f. holnap 1-ső napján gyűlött össze a nemzeti képviselőknek kamarája.

Egy *Serres* nevű kapitány azzal vádoltatván, hogy ő egy olly személyt, a ki a maga anya örökségével sáfárolkodott, megölte volna, megfogattatván, több holnapokig tömlőtbe tartatott, 's végtére az ő gonosz tselekedete világosságra jövéen, halálra szententziáztatott, Ő ezen gyalázatos halálnak eltávoztatására, a tömlőtzből a mult Május 18-ik napján elakart szökni, sőt a midőn a betsülletlegyiónak tzimere tölle elvétetett volna, magát megakarta ölni; de sem ebben, sem amabban szerentsés nem lévén, végtére gonosz tselekedetének méltó jutalmát elvette.

Az Araui újságleveleknek 18-ik darabjában következőképen irnak arról a megvizsgálásról, mellyet *Napoleon* azon holnap 14-ik napján tartott vala: „Azon ott megjelent Fr. hadi seregek közt az a 10-ik Rgt. is jelen volt, melly az Angoulemi Hertzeghez nagy hívséggel viseltetett, 's mellette a' mig csak lehetett, megmaradt. Midőn ez a' Rgt. a' Császári vagy inkább királyi palotának udvarán felmarsirozott és rendbe állott volna, ahoz következő módon szollott *Bonaparte*:“ Ti, ugymond, azon nemzeti szint, mellyet 25 esztendőig nagy betsülletben tartottatok vala, lábaitokkal tapottátok meg; ti ugyan ezt műveltétek, de tévelyedésből és mások által való eltsábittatástokból; én a' külső vigyázatokra foglak titeket kiállítani, 's annál fogva tinétek alkalmatosságot adni, hogy a' ti hibátokat megjobbithassátok.“

A' Brüsseli újságleveleknek 23-ik darabjában ilyen jegyzések tétetnek: „*Dur-*

can General, ugymond, a' szövetségess ereget fogja kommandirozni; Páris városának oltalmazására minden kigondolható eszközök elővetetnek; azoknak az embereknek száma, a' kik ennek védelmezésében foglalatostkodnak, 1,800 főre, mások szerint egynehány ezer emberre tétetik.

A' Brüsseli újságleveleknek 23-ik Májusi darabja szerint a' Fr. északi armádának fő hadi szállása *Avesnes*be tétetett által. — A' Fr. armádának kommandirozó Generalisai attól láttatnak felni, hogy a' szövetséges fejedelmeknek hadi seregei Fr. országnak azon részébe fognak bérontani, melly *Champagne*, *Fr. Flandria*, és *Picardia* közt fekszik. Minden falusi lakosok parantsolatot vettek, hogy mihelyt az ellenség béüt az országba, legottan minden eleséget hátrább hordjanak, és szántó szerzőmökkel fegyverkeztessek fel magokat. Ezek a' holdogtalan lakosók tsak nem kétségbeesésben járnak, és nagy nyughatatlansággal várják megszabadítójokat.

A' Basileai tudósítások szerint a' szövetséges hadi seregek Rhenus jobb partján nagyon megszorodtak; más részről Május 22-ik és 23-ik napjának étszakáin Hünningen mellett sok Frantziák gyűlöltek össze, de nem azért, hogy nekünk ártalmunkra legyenek, ha nem inkább tudatlanságból, 's e' miatt a' mi katonáinkkal tistökbe is kaptak, de ez a' velek való ellenségeskedés sokáig nem tartott, mivel észre vévén a' hibájokat a' Frantziák, a' lövöldözéstől megszűntek. Ebből a' tudatlanságból származott verekezésben senki sem meg nem holt, sem sebbe nem esett. Ugyan onnan, t. i. Basileából írják, hogy Breisach mellett egy tsapat Austriai hidas katonák mentenek volna oda, mellyből azt a' következést huzzák ki, hogy Hünningenen alól valamelly armáda fogna a' Rhenus vizén által menni. Az onnan jött útasok azt állatják, hogy a' Frantzia kormányszik a' maga erősségeibe

tak; hanem végtére a lakosoknak esedezésekre azok is bébótsáttattak. élegendő proviantot nem vihettek, kiváltképen való módon a jelenvaló időpontjában, mellyben a falusi lakosoknak kevés takarmányok vagyon, és azt is, a' mije van eltitkolják, kiváltképen való módon; azért, mivel nem kész pénzzel, hanem bonsokkal fizetnek érte (*bons* hasonló pénznek neve Pr. országban, mint másutt a' papirpénz).

Annak a' megegyezésnek foglalata; mellyet a' mult Május 20-ik napján, egy részről a' Helvetziai meghatalmazott commissáriusok, más részről az Austriai, Angliai, Orosz Országi, és Pruszsiai miniszterek a' Helvetziai Respublikának jelenvaló dolgairól, nevezetesen a' jelenvaló háborúban leendő magokviseletéről végzetek vala, még most ugyan tudva nintsen: mindazáltal, mivel annak kinyilatkoztatására az Europai Hatalmasságok, és a' Helvetziai kantonok közt is 3 hétig való terminus határoztatott meg: azt állítják, hogy azon Respublika különösen fogja magát védelmezni; hogy a' Helvetusok arra kötelezték legyen magokat, hogy mindenkor élegendő sereget fognak készen tartani, hogy annál fogva minden ellenséges megtámadástól védelmezhesek hazájokat és arra fognak ügyelni, hogy a' szövetséges fejedelmeknek armádáikat tábori munkáikban meg ne akadályoztassák.

Egy Helvetziai Stabális tiszt Obristlieutenant *Ott* a' mult Május 23-ik napján a' diplomatica Commissionnak dolgában Hr.

*Schwartzenberg*hez küldetett, General Májor Baró *Steigentesch* még most is Tigurumba mulat, a' hová Orosz titkos tanácsos *la Harpe* is küldetett; General Májor Gr. *Damas* és Hr. *Talleyrand* Frantzia miniszterek 18-ik Lajos dolgában odamentenek és mivel az Anglia Országi uralkodó hertzeg azoknak a' 4 Helvetziai Regimenteknek gondviselőjök zsolójoknak rendesen való fizetéseket magára vállalta, azt kiránnya, hogy az Anglia Ország hadi szolgálatjába álljanak, és mindenkor illendő számban legyenek. Mindazáltal sokan ugy gondolkoznak, hogy ezen feltételek tellyességgel végbe nem fognak menni, kiváltképen azért hogy azokat a' Helvetziai kantonok magok hazájoknak védelmezésére fogják megtartani. Ezeknek a' Helvetus seregeknek fő hadi szállások Mörtenből Bernába tétetődött által. A' lovas contigensek is, mellyeknek számok 750 főre tétetődik, minnyájan szolgálatba léptek; az artilleristák is egész számmal vannak. A' tartalék korpusoknak kiállítások is a' mult Május holnapban tételességre vitetett.

Nem régiben a' Helvetziai Respublikának fő Generálisa Bâselbe olly parantsolatot küldött, hogy Német országból Hertzeg *Schwartzenberg*, vagy Hertzeg *Hoheuzolern* hírek, engedelmek 's passuslevelek nélkül Basileaba menni senki se mérészeljen; ezt a' parantsolatot az oda valók olly szorosán megtartják, hogy mindjárt akkor két száz gabonával, borral, fával, és egyebb életre szükséges dolgokkal megterhelt szekerek azon városnak kapui előtt letartóztat-

Junius' 3-ik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 406 $3/4$ forintot Váltótulában. Egy Császár aranyért 18 forintot 51 krt.